

Slachtofferidentificatie: 1987-2007

Er moet altijd met 100% zekerheid een naam gegeven worden aan een dode, zelfs wanneer er al een sterk vermoeden bestaat over de identiteit. Voor het identificeren van een stoffelijk overschot zijn er enkele basisprincipes, aangereikt door Interpol, die internationaal gevolgd worden. Het is zeer belangrijk dat die altijd gehanteerd worden. Anders worden er fouten gemaakt die bij de nabestaanden onnoemelijk veel leed veroorzaken.

Visuele identificatie door nabestaanden van het slachtoffer wordt door het DVI niet toegepast. Onderzoek heeft uitgewezen dat nabestaanden niet altijd in staat zijn om een dood lichaam correct te identificeren. Enerzijds zijn er nabestaanden die ten alle prijzen een lichaam zullen identificeren als dat van hun geliefde om een einde te maken aan hun eigen onzekerheid. Anderzijds zijn er nabestaanden die de dood van hun geliefde niet willen aanvaarden en dus ook niet willen toegeven dat het om hun geliefde gaat. Na de formele en wetenschappelijk onderbouwde identificatie door het DVI hebben de nabestaanden de mogelijkheid om het lichaam te zien en een laatste groet te brengen. Deze identificatie gebeurt aan de hand van de ante-mortem en post-mortem gegevens.

Ante-mortem gegevens

Zodra de lijst met potentiële slachtoffers van bijvoorbeeld een ramp of zwaar verkeersongeval gekend is, gaan leden DVI samen met een maatschappelijk assistent van de Dienst Dringende Sociale Interventie van het Rode Kruis bij de nabestaanden de ante-mortem gegevens verzamelen. Het lid DVI bezoekt daarna ook de arts en de tandarts van het slachtoffer. Die elementen vormen de grondslag van het identificatieproces en worden op het Interpolformulier verzameld.

Post-mortem gegevens

Op de plaats van de ramp of het ongeval zoekt de bergingsploeg van het DVI de stoffelijke overschotten, geeft ze een uniek nummer en plaatst ze in lijkzakken. Daarna worden ze naar een mortuarium overgebracht in afwachting van verder behandeling. Eerst zullen leden van het labo van Technische en Wetenschappelijke Politie alle sporen op het lichaam opnemen met het oog op het aanleveren van bewijsmateriaal naar de oorzaak van de ramp. Indien mogelijk zullen zij ook de vingerafdrukken opnemen. Verder worden de lichamen gefotografeerd, onder de RX geplaatst en extern beschreven door het DVI. Vervolgens verzamelt het DVI samen met de wetdokters en forensische tandartsen tijdens de interne lijkschouwing alle bijkomende nuttige elementen die kunnen bijdragen tot de identificatie van het slachtoffer.

De post-mortem gegevens worden genoteerd op het Interpolformulier.

Door de ante- en post-mortem formulieren te vergelijken kan het DVI een lichaam identificeren. Afhankelijk van het aantal slachtoffers en de kwaliteit van de ante-mortem gegevens kan dit in het slechtste geval tot enkele weken duren.

Identificatie

De identificatie van een lichaam kan gebeuren op basis van vijf groepen gegevens:

- Politie gegevens: gedetailleerde beschrijving van de kledij, juwelen en alle andere voorwerpen die op het lichaam zijn aangetroffen (bv. Tatoeages, piercings...). Deze ondersteunen het identificatieproces maar geven geen uitsluitel. Vingerafdrukken

- zijn een politieel gegeven waarmee waterdichte identificatie wel kan worden verzekerd.
- Medicolegale gegevens: worden zowel intern als extern verzameld door de wetsdokter (prothese, littekens, heelkundige ingrepen, hartstoornissen...)
 - Antropologische gegevens zoals lengte, ras, leeftijd, geslacht, links- of rechtshandigheid, bepaalde ziektes als bepaalde beroepsactiviteiten kunnen van het skelet worden afgelezen door een antropoloog.
 - Tandheelkundige gegevens bestaan uit een volledige gebitsbeschrijving van het slachtoffer, protheses, röntgenopnames van het gebit...
 - DNA-analyse: DNA van het slachtoffer wordt vergeleken met de DNA-profielen van bloedverwanten.

Tenslotte komen het hoofd DVI, het hoofd van het identificatiecentrum DVI, de wetsdokter en de forensische tandarts samen om de identificatiecommissie te vormen. Deze identificatiecommissie vergelijkt alle beschikbare gegevens met elkaar. Pas wanneer er absolute zekerheid bestaat over de overeenstemming tussen al deze gegevens, ligt de identiteit vast en kan het stoffelijk overschot worden overgedragen aan de familie. Die wordt intussen opgevangen door de maatschappelijke assistenten van de Dienst Dringende Sociale Interventie van het Rode Kruis.

Forensic Facial Imaging

Wanneer er echter vermoeden bestaat over de identiteit van het stoffelijk overschot, wordt er gebruik gemaakt van “forensic facial imaging.”

Als het gezicht nog enigszins herkenbaar is, zal een geoefende tekenaar een portret maken van de overledene. Als het ontbindingsproces al te ver gevorderd is, wordt de schedel van alle zacht weefselmateriaal ontdaan. Dit kan gebeuren op verschillende manieren: hetzij via afkoken, via langdurige onderdompeling in een bad met enzymen of via het kaalvreten door middel van aaskevers. Deze laatste methode is een snelle en zachte methode die het botmateriaal en kraakbeen niet beschadigt.

Op de schedel kunnen bepaalde kenmerken als leeftijd, ras en geslacht van het slachtoffer afgelezen worden. Op basis van deze kenmerken en gebruik makend van tabellen met duizenden opmetingen, wordt de gemiddelde dikte van het zachte weefsel bepaald. Vervolgens kan het gezicht met klei bij benadering gereconstrueerd worden waarbij echter elementen zoals de vorm van de lippen, de kleur van de ogen, de haarsnit, ... afhangen van de inspiratie van de robottekenaars van de Federale Politie. Dit is een driedimensionele weergave van de persoon. Op basis van dit gezicht wordt dan een tekening (tweedimensioneel) gemaakt die via de media aan het publiek wordt getoond in de hoop dat iemand het slachtoffer herkent.

Om bij de leden DVI het verwerkingsproces te ondersteunen wordt na elke grote en langdurige interventie bij een ramp een “emotionele debriefing” georganiseerd door het Stressteam van de Federale Politie.